

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان
معاونت تحقیقات و فناوری

کاربرگ ترجمان دانش
طرح‌های پژوهشی

شماره:
تاریخ:
پیوست:
ساعت:

عنوان طرح پژوهشی: ارزشیابی برنامه آموزش مجازی و حضوری مبتنی بر الگوی فرایند موازی گسترده بر ترغیب معلمان بالای ۵۰ سال اداره آموزش و پرورش شهر رفسنجان جهت غربالگری سرطان کولورکتال

تاریخ پایان طرح: ۱۴۰۴/۷/۱

کد طرح: ۴۰۳۰۶۷

نام و نام خانوادگی مدیر اجرایی: مصطفی نصیرزاده تخصص: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت مرتبه علمی: دانشیار

دانشکده/مرکز تحقیقاتی: بهداشت تلفن محل کار: ۰۳۴-۳۴۲۸۰۰۸۶ تلفن همراه:

پست الکترونیک (Email): mnasirzadeh13@yahoo.com

نام و نام خانوادگی همکاران: دکتر محسن رضائیان، دکتر حسن احمدی نیا، دکتر مریم قاسمی نسب، خانم منا حافظی بختیاری

۱- مخاطبان خبر یا پیام پژوهشی

☐ گیرندگان خدمات سلامت (مردم، بیماران، رسانه‌ها)

☐ ارائه‌کنندگان خدمات سلامت (پزشکان، داروسازان، پرستاران، ماماها و ...)

☒ مدیران و سیاست‌گزاران نظام سلامت (مدیران بیمارستان، دانشگاه، سازمان غذا و دارو، معاونت بهداشتی و ...)

☐ سرمایه‌گذاران و بخش‌های تولیدی (کارخانجات دارویی، صنایع غذایی، تجهیزات پزشکی و ...)

☒ سایر مخاطبین (مثلاً سازمان‌های مردم‌نهاد، خیرین، بهزیستی، آموزش و پرورش، مدیران خارج از نظام سلامت)

۲- انتظار دارید نتایج این طرح به چه افراد یا سازمان‌هایی درون شهرستان رفسنجان یا کشور اطلاع‌رسانی گردد؟ لطفاً با جزئیات نام ببرید؟

اداره آموزش و پرورش شهر رفسنجان و معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

۳- پیام‌های اصلی طرح (لطفاً اطلاعات هر جدول را تکمیل نمایید).

عنوان خبر: (لطفاً یک جمله خبری و به زبان ساده حداکثر در ۲۰ کلمه نگارش گردد)

آموزش حضوری، مؤثرتر از آموزش مجازی در افزایش انجام تست غربالگری سرطان کولورکتال

پیام کلیدی خبر (حداکثر ۸۰ کلمه)

در فاز اولیه مطالعه، بررسی‌ها نشان داد بیش از ۹۰ درصد معلمان بالای ۵۰ سال شهر رفسنجان تست فیت برای شناسایی و تشخیص اولیه سرطان کولورکتال را انجام نداده‌اند. این پژوهش نشان داد آموزش حضوری بیش از آموزش مجازی موجب افزایش انجام تست فیت و مشارکت در غربالگری سرطان کولورکتال شد. آموزش مجازی نیز می‌تواند به‌عنوان مکمل ارزشمند به کار رود.

رفسنجان، بلوار امام علی (ع)، سازمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، معاونت تحقیقات و فناوری

تلفن: ۰۳۴-۳۴۲۸۰۰۸۶ | فاکس: ۰۳۴-۳۴۲۸۰۰۹۷ | Email: vcrt@rums.ac.ir

این نامه توسط سیستم اتوماسیون اداری ایجاد گردیده است

۴- اهمیت موضوع (حداکثر ۱۰۰ کلمه)

اهمیت موضوع: سرطان کولورکتال یکی از شایع‌ترین انواع سرطان در سراسر جهان به شمار می‌رود و یکی از مهم‌ترین چالش‌های نظام‌های سلامت است. مؤثرترین راه برای پیشگیری از بروز این سرطان یا کاهش مرگ‌ومیر ناشی از آن، شناسایی به‌موقع افراد در معرض خطر و ترغیب آنان به انجام غربالگری‌های منظم است. با این حال، پذیرش و انجام رفتارهای غربالگری، منجمله انجام تست فیت (FIT) یا آزمایش ایمونوشیمیایی مدفوع، تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل فردی، بین‌فردی و محیطی قرار دارد. مطالعه حاضر با هدف "ارزشیابی اثربخشی برنامه‌های آموزش حضوری و مجازی مبتنی بر مدل فرایند موازی گسترده بر ترغیب معلمان بالای ۵۰ سال به انجام غربالگری سرطان کولورکتال در شهر رفسنجان" انجام شد.

۵- روش کار و گروه هدف: (حداکثر ۱۰۰ کلمه و شامل نوع مطالعه و گروه هدف و روش کار)

روش کار: این پژوهش یک مطالعه تجربی با طرح سه‌گروهی به صورت پیش‌آزمون - پس‌آزمون بود. از میان شرکت‌کنندگان، ۱۸۰ معلم که طی سه سال اخیر تست فیت را انجام نداده بودند به روش تصادفی منظم در سه گروه آموزش حضوری، مجازی و کنترل تخصیص یافتند. مداخله آموزشی در گروه حضوری طی چهار جلسه ۷۵ الی ۹۰ دقیقه‌ای با روش‌های سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ برگزار شد. در گروه مجازی، محتوای آموزشی شامل فیلم، پادکست و جزوه از طریق شبکه‌های اجتماعی (واتساپ و ایتا) در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت.

۶- جزئیات خبر یا پیشنهاد برای کاربرد نتایج (حداکثر ۲۰۰ کلمه)

پیام یا پیام‌های پژوهشی (مهم‌ترین نتایج):
آموزش حضوری و مجازی موجب افزایش معنادار حساسیت و شدت درک‌شده، خودکارآمدی و کارآمدی پاسخ شدند ، اثر آموزش حضوری بیشتر بود. قصد رفتاری برای انجام تست فیت در گروه حضوری ۳۳/۴ درصد و در گروه مجازی ۵/۷ درصد افزایش یافت. همچنین میزان انجام تست فیت در گروه حضوری (۴۶/۳ درصد) و مجازی (۲۴/۵ درصد) به‌طور معناداری بالاتر از گروه کنترل گزارش شد.

۷- با توجه به نوع پیام و نوع مخاطب طرح، یک یا چند راهکار برای روش انتشار و یا انتقال پیام انتخاب نمایید (موارد کاربرد نتایج).

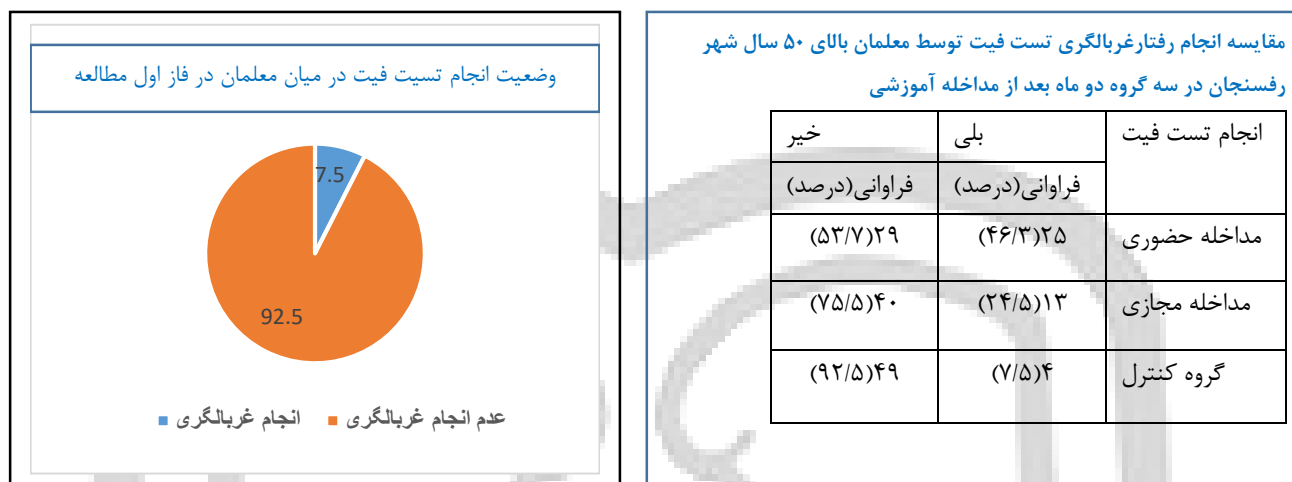
- ☐ تشکیل جلسه با گروه مخاطب، ذی‌نفعان و استفاده‌کنندگان بالقوه برای معرفی نتایج پژوهش
- ☒ انتشار مقاله در مجلات علمی - پژوهشی داخلی
- ☒ انتشار مقاله در مجلات علمی - پژوهشی خارجی
- ☐ انتشار نتایج پژوهش در روزنامه‌ها و مجلات کثیرالانتشار
- ☐ انتشار نتایج در خبرنامه‌ها و بولتن‌های درون‌سازمانی
- ☒ ارائه در کنفرانس‌ها و سمینارهای داخلی
- ☐ ارائه در کنفرانس‌ها و سمینارهای خارجی
- ☒ ارائه یافته‌های پژوهش به خبرنگاران و شرکت در مصاحبه‌ها
- ☐ ارسال خلاصه یا گزارش کامل برای گروه‌های هدف
- ☐ قرار دادن خلاصه یا گزارش کامل طرح بر روی وب‌سایت برای دسترسی استفاده‌کنندگان بالقوه
- ☐ تهیه راهنما، بروشور، کتابچه، و غیره به زبان ساده و متناسب با مخاطبین
- ☐ انجام اقدامات لازم برای تجاری‌سازی نتایج پژوهش (ثبت اختراع، عقد قرارداد با صنعت و غیره)
- ☐ سایر موارد (لطفاً نام ببرید)

۸- تأثیرات و کاربردهای نتایج طرح:

- تعیین وضعیت موجود غربالگری سرطان کولورکتال (تست فیت) در معلمان بالای ۵۰ سال آموزش و پرورش شهر رفسنجان
- ارزیابی اثربخشی برنامه آموزشی مبتنی بر نظریه‌های تغییر رفتار (حضور و مجازی) در ارتقای دانش، نگرش و رفتارهای پیشگیرانه معلمان بالای ۵۰ سال و ترغیب آنان به انجام غربالگری؛
- تدوین بسته سیاستی-عملیاتی پیشنهادی شامل راهکارهای اجرایی برای نهادهای سازنده آموزش‌های نظریه‌محور و غربالگری ادواری معلمان،
- انتشار یافته‌های تحقیق در قالب مقاله علمی-پژوهشی با هدف بهره‌برداری سایر پژوهشگران، متخصصان آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و سیاست‌گذاران در سطح ملی و بین‌المللی.
- ایجاد الگوی بومی قابل استفاده برای طراحی و اجرای مداخلات آموزشی

۹- چنانچه تصویر، جدول یا نمودار مرتبطی دارید در این بخش قرار دهید.

۱۰- آیا این خبر می‌تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش‌های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟

خیر

۱۱- عنوان (ها) و آدرس اینترنتی مقاله (های) مستخرج از طرح:

الف. مقاله فارسی:

- ارزیابی غربالگری آزمایش ایمونوشیمیایی مدفوع (FIT) و عوامل تعیین‌کننده آن: یک مطالعه توصیفی مبتنی بر مدل فرآیند موازی توسعه‌یافته، ۲۰۲۵
<https://johe.rums.ac.ir>

- ارزشیابی برنامه آموزش مجازی و حضوری مبتنی بر الگوی فرایند موازی گسترده بر ترغیب معلمان بالای ۵۰ سال اداره آموزش و پرورش شهر رفسنجان جهت غربالگری سرطان کولورکتال

ب. عنوان مقاله انگلیسی:

- Evaluation of Fecal Immunochemical Test (FIT) Screening and its Determinants: A Descriptive Study Based on the Extended Parallel Process Model, 2025
- Evaluating the in-person and virtual education Program based on the Extended Parallel Process Model (EPPM) on encouraging teachers over 50 years old of Rafsanjan Education Department for colorectal cancer screening

۱۲- منابع و مراجع: لطفا حداکثر چهار مرجع استفاده شده در طرح تحقیقاتی مورد نظر را ذکر نمایید.

- Birmingham WC, Hung M, Boonyasiriwat W, Kohlmann W, Walters ST, Burt RW, et al. Effectiveness of the extended parallel process model in promoting colorectal cancer screening. *Psycho-Oncology*. 2015;24(10):1265-78.
- Alavi Langroodi S, Fallahzadeh H, Mostafavi F. The effect of education based on health belief model on knowledge and attitude of health care workers towards colon cancer screening in Yazd. *J Health Syst Res*. 2019 Dec 10;15(3):177-83.
- Gholampour Y, Jaderipour A, Jeihooni AK, Kashfi SM, Harsini PA. The effect of educational intervention based on health belief model and social support on the rate of participation of individuals in performing fecal occult blood test for colorectal cancer screening. *Asian Pacific Journal of Cancer prevention: APJCP*. 2018;19(10):2777.
- Williams RM, Wilkerson T, Holt CL. The role of perceived benefits and barriers in colorectal cancer screening in intervention trials among African Americans. *Health Education Research*. 2018;33(3):205-17.

تاریخ تهیه: ۱۴۰۴/۰۷/۰۲

تهیه کننده: گروه اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی - دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان